

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-285(6)/08

Warszawa, 13 stycznia 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec senackiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy - Kodeks
postępowania cywilnego (druk nr 1228).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu

do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1228)

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (zawarty w druku nr 1228), wprowadza do obowiązujących regulacji kodeksu postępowania cywilnego art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., w którym zastrzeżono, że zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji, *„co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji”*.

Potrzeba dokonania tej zmiany uzasadniona została koniecznością wykonania obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 marca 2007r., SK 3/05, wedle którego art. 393¹⁸ § 2 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lutego 2005 r., tj. do czasu jego uchylecia przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98), *w zakresie, w jakim uniemożliwia zaskarżenie postanowienia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, jest niezgodny z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*.

Nowelizowany art. 394¹ § 2 k.p.c., wprowadzony do systemu prawa od dnia 5 maja 2005 r., ma identyczne brzmienie z tym zakwestionowanym przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 marca 2007 r., z tą tylko różnicą, że instytucję kasacji zastąpiono skargą kasacyjną.

Zatem stan prawny, który już wcześniej wykluczał możliwość wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie o kosztach procesu, istnieje także obecnie, pomimo jego podważenia przez Trybunał Konstytucyjny.

W tej sytuacji należy, co do zasady, pozytywnie odnieść się do przedstawionej propozycji zmiany art. 394¹ § 1 k.p.c., gdyż prowadzi ona do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Stwierdzając powyższe, należy jednak mieć na uwadze dwie wątpliwości natury ogólnej.

1) Pogląd Trybunału Konstytucyjnego wyrażony w wyroku z dnia 27 marca 2007 r. zdaje się odbiegać od poglądu, jaki Trybunał przedstawił w uzasadnieniu wcześniejszego wyroku z dnia 1 lutego 2005 r., SK 62/03 (OTK – A, 2005 nr 2, poz.11), w którym stwierdził, że ograniczenia prawnego do zaskarżenia postanowienia sądu drugiej instancji nie można oceniać z punktu widzenia art. 176 Konstytucji. Sądem pierwszej instancji jest ten sąd, przed którym rozpoczyna się postępowanie sądowe, w wyniku którego organ ten ma wydać rozstrzygnięcie dotyczące meritum sporu istniejącego między stronami. Postanowienie sądu odwoławczego dotyczące kosztów procesu jest zatem zawsze postanowieniem sądu drugiej instancji i nie musi przysługiwać na nie zażalenie do Sądu Najwyższego.

2) Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 marca 2007 r. formalnie dotyczył treści nieobowiązującego już art. 393¹⁸ § 2 k.p.c., a nie art. 394¹ § 2 k.p.c. Wprawdzie obowiązująca regulacja jest tożsama z tą krytycznie ocenioną przez Trybunał w wyroku z dnia 27 marca 2007 r., ale jednocześnie trzeba zwrócić uwagę, że obowiązująca treść art. 394¹ § 2 k.p.c. została już zaskarżona do Trybunału w sprawach o sygn. SK 19/08 i SK 30/08. Nie można zatem wykluczyć, że Trybunał rozpoznając te skargi uzna ich zasadność, stwierdzając tym samym konieczność zmiany zakresu przedmiotowego orzeczeń, na które przysługuje środek odwoławczy do Sądu Najwyższego.

Po rozważeniu powyższych argumentów Rząd pozytywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.